

EL LLENGUATGE

Treballadors?

De gent —en edat laboral— que no fa absolutament res en tot el dia, sempre de panxa al sol, lliurada plenament a l'oci o al lleure, n'hi deu haver, al capdavant, ben poca. No es pot pas negar que els governants i els estadistes, els qui exerceixen els alts càrrecs de l'administració, treballen moltes hores el dia, alguns d'ells, segurament, moltes més que no pas molts peons. I els grans financers, els banquers i els empresaris, per més que ens enlluernin amb viatges, recepcions i àpats suculents als restaurants més cars, no deixen de sotmetre's a una jornada laboral ben atapeïda, que ja no ens enlluerna tant. I als polítics que es prenen la política seriosament, encara que no arribin mai a governar, la direcció del que en diuen la maquinària del partit, les reunions, les assemblees, els congressos, etc., no els deuen pas deixar gaires estones de lleure. Tots els treballen i n'hi ha que poden ésser amb justícia «qualificats» de molt treballadors. ¿Però és que podem dir, per això, que tots ells —governants, empresaris, polítics, banquers...— «són» treballadors, en peu d'igualtat amb els peons, els metal·lúrgics, els miners, els picapedrers, els mecànics i els dependents de comerç? Si realment és així, vol dir que el nom substantiu *treballador* perd la seva definició, el seu significat s'amplia tant que s'esvaeix del tot. Llevat d'escasses excepcions, tots som treballadors i el nom *treballador* ja no ens serveix per a designar cap estament social determinat.

L'Enciclopèdia Catalana amplia notablement el significat que el Diccionari Fabra atribueix al nom —insistim-hi: no a l'adjectiu, al nom— *treballador*. Segons el Fabra aquest nom designa només «el qui treballa en un ofici manual», definició que correspon al concepte tradicional. L'Enciclopèdia, basant-se en un concepte més jurídic, l'estén a qualsevol «persona que treballa en concepte d'assalariat». Són encara moltes, per tant, les persones que malgrat que treballin de valent resten excloses d'aquesta definició. Tanmateix, hom no s'està d'encapçalar amb la denominació «treballadors de la cultura» una llista de personalitats que inclou escriptors, actors, cantants, pintors, empresaris, alts funcionaris, fins i tot senadors i diputats... On anirem a parar? Potser els han col·locat l'etiqueta a la insubuda, però no cal pas que se sentin acomplexats d'ésser anomenats altrament, que ningú no dubta de llur laboriositat.

Albert Jané